

ВАРНЕНСКИ ОКРЪЖЕНЪ ВЪСТНИКЪ

Излиза два пъти въ мѣсеца.

Абонаментъ 2 лева годишно. 1 л. за 6 мѣсеца

Всичко що се отнася до вѣстника да се изпраща до:
Постоянната Комисия — Варна.За обявления се плаща: на I стр. 5 ст. на дума,
на II и III стр. 4 ст. и на IV 2 ст.

За пригласки обявления 2 ст. на дума

Издава Варненската Окр. Постоянна Комисия.

Инв. 7648

57

XV, 477

Варна, 1-й февруари 1910 г.

Окръжния съвѣтъ въ заседаннето си на 28 септември м. г. искажа желание и послѣ при гласуване бюджета на постоянната комисия прѣдвидя 500 лв. кредитъ за издаване на единъ окръженъ вѣстникъ, който да освѣтлява населението по всички правителствени разпореждания и наредби отъ общественъ интересъ, както и да го уведомява своевременно за изпълненето на известни тегоби и задължения, опущените на които загрогуба или други наказания. Но вънъ отъ тия съображения има и други много по-важни.

Окръжните съвѣти, като институти отъ твърдѣ важно значение за стопанското развитие на страната, не трѣбва да оставятъ рѣшенията си не разгласени. Дѣйствително и сега окръжните постоянни комисии ежегодно издаватъ отчети за дѣйността си, както и много отъ рѣшенията на окр. съвѣти сѫ отпечатвани въ брошури, обаче, всичко това е имало повече, канцелярски характеръ; редко тѣ сѫ бивали достояние на печата и общественото. А тъкмо мероприятията отъ културно стопански интересъ изискватъ една по-всестранна и обширна критика; всички по-важни рѣшения и проекти на комисията, рѣшенията на окръжния, хигиенически, земеделски и училищенъ съвѣти трѣбва своевременно да бждатъ разгласени ъа общественото, а това налага издаването на единъ печатенъ органъ.

Освѣнъ това не е достатъчно окр. съвѣтъ да поддържа известна система за повдигане на селско-стопанското производство, — занаятѣ и отпуща нужните сръдства за цѣльта, но заедно съ това необходимо е да се даватъ и научни познания на населението по негова помощъ.

Единъ окр. вѣстникъ би изпълнялъ отлично и тая задача, тъй като по цѣната си той може да бжде достъпенъ за всѣки грамотенъ гражданинъ.

И министерството на Вѣтр. Работи навѣрно по смѣитѣ съображения съ внесения

наскоро въ Народното събрание законопроектъ за управление на окръжитѣ и околнитѣ, прави задължително издаването на окръженъ вѣстникъ отъ постояннитѣ комисии.

Варненския окр. съвѣтъ, който пръвъ по своя инициатива рѣши издаването на окръженъ вѣстникъ, иде да задоволи една напълна и наврѣмена нужда.

Вѣстника ще излиза два пъти въ мѣсеца и ще съдържа слѣднитѣ три отдѣла:

1) *Официаленъ* въ който ще се помѣстватъ издѣления отъ законитѣ, правилницитѣ, задължителнитѣ административни наредби, рѣшенията на окр. съвѣтъ и постоянната комисия, заповѣди на окр. управителъ, рѣшенията на хигиенически, земеделски, скотовъденъ и училищенъ съвѣти и пр.;

2) *Неофициаленъ* съ статии икономически, селско стопански, по земеделството и отраслитѣ му и др.;

3) *Обявления* официални и на частни лица.

Постановления на избирателния законъ, които трѣбва да се иматъ прѣдвидъ при произвеждане избори за селско-общински съвѣтници и училищни настоятели.

Въ избирателния законъ, прѣзъ миналата година станаха нѣкои измѣнения, които иматъ за цѣль да даждъ по-голяма гаранция за свободното и правилно изразяване волята на избирателитѣ въ време на изборитѣ. Най-сжщественни сѫ измѣненията, които уреждатъ начина на гласоподаването. То се извършва по слѣдния начинъ:

1. Въ помещението, дѣто става избора, по сръдствомъ прѣграда отъ дъски, черга, зебло или другъ дебелъ непроницаемъ платъ на височина 50 см. отъ земята се приготвя прѣварително една — както тукъ ще я наречемъ — *тайна стачка*. Въ тази стачка, прѣди да почне гласоподаването, се поставятъ на находящата, се тамъ маса, за прѣзъ всичкото време на избора, бюлетени отъ всички кандидатни листи.

2. Избирателтъ се явява съ тефтерчето

си избирателни карти прѣдъ избирателното бюро, едина отъ членоветъ на което отрѣзва отъ тефтерчето съответната карта, написва датата на избора върху кочана на картата и връща на избирателя както картата така и тефтерчето. Другиятъ пъкъ членъ на бюрото дава на избирателя единъ пликъ.

3. Слѣдъ това избирателя отива самъ въ тайната стаичка, поставя, въ дадения му отъ бюрото пликъ, бюлетината си, залъчва (запечатва) го и слѣдъ туй отива пакъ при бюрото, прѣдава плика на прѣдседателя а картата си на едина членъ на бюрото, подиръ което си излиза. Въ тайната стаичка въ никакъвъ случай не е позволено да отива повече отъ единъ избирателъ, или да отива тамъ нѣкой отъ членоветъ на бюрото.

4. Избирателитѣ приготвяватъ бюлетинитѣ си вѣнъ отъ избирателното мѣсто, обаче тѣ могатъ да си зематъ бюлетини отъ пригответитѣ въ тайната стаичка, ако отъ вѣнъ не сж си приготвили, или пъкъ макаръ да сж си приготвили не ги одобряватъ. Бюлетинитѣ се написватъ съ мастило или се печатватъ, безъ никакъвъ знакъ или забѣлжка.

Когато съвмѣстно съ изборитѣ за общин. съвѣтници се избиратъ и членове за училищнитѣ настоятелства, въ тайната стаичка ще има 2 маси, на едната ще сж сложени бюлетини отъ всичкитѣ листи за общин. съвѣтници, а на другата — бюлетини отъ всичкитѣ листи за учил. настоятели. Надъ първата маса ще има надписъ: „бюлетини за общин. съвѣтници“, на втората — „бюлетини за училищни настоятели“. Надписитѣ ще бѣдатъ четливо и едро написани, завѣрени отъ прѣдседателя на бюрото и добръ заковани или залъпени. На всѣки избирателъ въ такъвъ случай ще се даватъ по два, вмѣсто по единъ пликове.

Друго нововъведение въ закона е обявяването на кандидатнитѣ листи. Обикновено въ селско-общинскитѣ избори, макаръ и въ малко-населенитѣ мѣста, се явяватъ по нѣколко листи, понеже избирателитѣ се раздѣлятъ на нѣколко групи. За да не ставатъ до сега възможнитѣ машинации въ тия листи, съгласно чл. 135 отъ закона, тия листи се съобщаватъ на бюрото прѣди да започне гласоподаването, съ заявление подписано поне отъ 10 избиратели и прѣдседателя ги обявява при откриване изборното събрание. Кандидатната листа носи името на лицето което е записано най-напрѣдъ въ нейния бюлетинъ, така напр.:

1 листа	2. листа	3 листа
Ив. Петковъ	Иванъ Инджовъ	Атанасъ Кировъ
Тодоръ Стояновъ	Стефанъ Ивановъ	Димит. Колевъ
Христо Грековъ	Момч. Георгиевъ	Атан. Янчевъ
Петръ Атанасовъ	Атан. Стойковъ	Петръ Василевъ

Първата листа е листата, Ив. Петковъ, втората листа — Иванъ Инджовъ и третата — Атанасъ Кировъ.

Избирателитѣ и избирателнитѣ бюро трѣбва добръ да се запознаятъ съ тия нововъведения на закона за да не ставатъ причина за касиране на избора, какъвто е случая въ

с. Кара-Хюсепиъ, Варненска околия, гдѣто прѣзъ м-цъ декемврий 1909 год. се произведоха избори за общински съвѣтници, обаче избора биде касиранъ поради обстоятелството, че сж станали нарушения на закона поради непознаването му. За да не се опорочватъ изборитѣ трѣбва особено внимателно да се проучатъ поставленията на чл. чл. 53, 60, 61, 62, 84, 85, 86—95 вкл., 98—100 вкл., 104—108 вкл. 111, 112, 133 и 153 отъ избирателния законъ, които ние тукъ привѣждаме:

Чл. 56. 25 дни прѣди деня на избора общинскитѣ съвѣтъ опрѣдѣля помѣщенieto, дѣто ще стане изборътъ. Тия помѣщенiя трѣбва да бѣдатъ обществени здания, въ това число и училищата, да се намиратъ къмъ сръдата на селото или махалата, да иматъ дворъ или да сж на площадъ, или широка улица. Общинскитѣ съвѣтъ разгласява веднага своето рѣшение.

Всѣки избирателъ, ако намѣри, че избраното помѣщение не отговаря на опрѣдѣленieto на закона или прѣдставлява неудобства, има право да обтжжи, прѣдъ надлежния мирови вѣдия, 15 деня до изборитѣ, рѣшението на общинския съвѣтъ и да посочи по-сгодно помѣщение. Мировиятъ съдия като провѣри наведнѣжъ всички постѣпили въ означения срокъ оплаквания, издава своето рѣшение за оставяне или прѣмѣстване на помѣщението, което рѣшение и се туря въ изпълнение. Всички направени разноски се плащатъ отъ виновнитѣ общински съвѣтници или тжжителъ. За събиране тѣзи разноски мировиятъ съдия издава веднага изпълнителенъ листъ.

Чл. 60. Всѣки избирателъ трѣбва да носи, въ деня на избора, избирателната си карта. Въ противенъ случай, той, не се допуска да гласува.

Забѣлжка. Лицата, които сж добили избирателно право подиръ окончателното esclusване избирателнитѣ списъци, допущатъ се да гласоподаватъ и безъ избирателна карта, ако прѣдставятъ рѣшение, влѣзло въ законна сила (чл. 24), което се задържа отъ бюрото и се прилага при избирателнитѣ карти.

Чл. 61. Който избирателъ изгуби избирателната си карта, може да се снабди въ общинското управление съ дубликатъ отъ нея. Искането става непосредствено и устно отъ самия избирателъ.

Дубликати се издаватъ най-късно до навечерието на избора.

Чл. 62. Избирателнитѣ пликове служатъ за поставяне въ тѣхъ избирателната бюлетинка; тѣ се приготвятъ отъ такава хартия, че да не може да се разпознава положената въ тѣхъ бюлетинка. Хартията, величината, цвѣтътъ и въобще външниятъ видъ на пликветѣ сж еднакви.

Чл. 84. Въ опрѣдѣления за произвеждане изборитѣ день, сутринъта въ 8 часа, бюрото на избирателната секция се явява въ назначеното за тая цѣль помѣщение, въ гласоподавателния центъръ, и прѣдседателтъ, слѣдъ като съобщи на присѣтствуващитѣ избиратели за колко народни прѣдставители трѣбва

да гласуватъ, обявява избирателното събрание за открито.

Забѣлѣжка. Отсѣтствието на единъ или повече членове отъ бюрото не може да спре произвеждането на избора. Мѣстото на отсѣтствующия членъ се попълня съ одного отъ грамотнитѣ на български избиратели, по покана на бюрото. При отсѣтствие на прѣседателя тоже се поканва единъ избирателъ за попълване на бюрото, а прѣседателствува най-стариятъ по възраст членъ.

Чл. 85. Въ помѣщенieto, дѣто става изборътъ, намѣсти се прѣграда отъ дѣски, черга, зебло и пр., затворена отъ прозорцитѣ и стояща 50 с/м. надъ пода.

Чл. 86. На три метра разстояние отъ избирателната маса и насрѣща ѝ, въ вертикално положение е поставена друга една за кандидатитѣ или застъпницитѣ. Тая маса трѣбва да бѣде така разположена, щото да могатъ тѣ безприпятствено да слѣдятъ за производството на избора.

На вратата, ако помѣщенieto нѣма два противоположни входа, се поставя уплътваща прѣграда (паралелка), прѣзъ която влизатъ и излизатъ избирателитѣ.

На противоположнитѣ входи, както и на ония при прѣградата, се поставя по единъ полицейски стражаръ, който бди за редовното влизане и излизане на избирателитѣ.

Догдѣто влѣзалиятъ избирателъ не гласува и трѣгне да излиза, другъ не трѣбва да се пуца.

Чл. 87. Прѣди да се почне гласуването, прѣседателятъ на бюрото показва на избирателитѣ празната избирателна кутия, която трѣбва да е направена тѣй, щото да се затвара съ трп разни затвора, — заключа я и задържа единъ ключъ у себе си, а по единъ отъ останалитѣ дава на двама души отъ членоветѣ на бюрото. Той запечатва при това избирателната кутия на три мѣста най-малко съ печата на мѣстното общинско управление.

Присѣтствующитѣ кандидати или тѣхни застъпници иматъ право да запечатватъ и тѣ, съ собственитѣ си печати, избирателната кутия.

Чл. 88. Прѣседателятъ на бюрото прѣдава избирателнитѣ списъци на одного отъ членоветѣ на бюрото, когото патоварва съ отбѣлѣжаване имената на избирателитѣ, когато гласоподаватъ.

Чл. 89. Послѣ тия формалности, гласуването веднага се почнува и се свършва на 5 часа слѣдъ пладнѣ. Ако се случи по това време избиратели дошли въ двора на изборното помѣщение, но не гласували, гласуването се продължава, докѣ гласуватъ всичкитѣ присѣтствующи избиратели; въ никой случай, обаче, то не може да се продължи по-късно отъ 6 часа. Всѣко подобно продължение на гласуването се забѣлѣзва въ дневника на избора.

Чл. 90. Избирателитѣ гласуватъ единъ по единъ. Най-напрѣдъ избирателятъ влиза при бюрото и показва избирателната си карта. Единъ отъ членоветѣ на бюрото провѣрява картата съ избирателния списъкъ и,

като се увѣри въ тождествеността на избирателя, отрѣзва съотвѣтното листче, поставя бѣлѣжка върху кочана на стрѣзаното листче и му връща картата. Другиятъ членъ на бюрото дава избирателю единъ пликъ.

Забѣлѣжка. Бѣлѣжка се прави съ щемпелъ, върху който има дата на избора, или, ако такъвъ нѣма, забѣлѣзва се съ рѣка върху кочана тая дата така: 8.IX.09.

Чл. 91. Слѣдъ това избирателятъ отива въ прѣградата, дѣто поставя бюлетинката си въ пликъ и го залѣзва. Послѣ това той се връща при бюрото и прѣдава пликъ прѣседателю на бюрото, който го спуща въ кутията, слѣдъ като постави отгорѣ му поднуса си.

Избирателятъ не може да постави въ пликъ повече отъ единъ бюлетинъ. Въ противенъ случай, бюлетинитѣ се броятъ за единъ, ако сѣ еднакви, или пъкъ не се считатъ никакъ, ако сѣ различни.

Избирателятъ не може да се бави въ прѣградата повече отколкото е нѣждно.

Забѣлѣжка. Въ прѣградата се поставятъ за прѣзъ всичкото време, догдѣто трае изборътъ, бюлетини отъ всички кандидатни листи на разположенieto на избирателитѣ.

Чл. 92. Прѣседателятъ на бюрото назначава одного отъ членоветѣ му да прибира отъ гласувалитѣ избиратели отрѣзанитѣ листчета отъ картитѣ имъ и да ги туря въ кутия или сандѣкъ, запечатани съгласно чл. 87*.)

Чл. 93. Срѣщу името на всѣки избирателъ, който е гласувалъ, членътъ на бюрото комуто е повѣренъ избирателниятъ списъкъ, отбѣлѣжава въ нарочно за това опрѣдѣдената графа, че е гласоподавалъ, и се разписва.

Забѣлѣжка. За всѣки изборъ списъцитѣ трѣбва да бѣдатъ чисти и свободни отъ какви и да било знакове, отбѣлѣжени по случай на други избори.

Чл. 94. Никому не се позволява да гласува, ако не е записанъ въ избирателнитѣ списъци и ако не прѣдстави избирателната си карта.

Чл. 95. Избирателитѣ приготвятъ вѣнъ отъ избирателното мѣсто бюлетинитѣ съ имената на кандидатитѣ, за които искатъ да гласуватъ.

Бюлетинитѣ могатъ да бѣдатъ написани съ мастило, или да бѣдатъ напечатани, но безъ никакъвъ знакъ и забѣлѣжка; обаче, ако се намѣрятъ бюлетини, написани съ моливъ, считатъ се за дѣйствиелни. При окръжнитѣ и общински избори хартията на бюлетината задължително трѣбва да има такъвъ цвѣтъ, какъвто е избранъ отъ кандидата и одобренъ отъ сѣда (чл. 65).

Чл. 98. Мѣстенето избирателната кутия отъ една маса на друга или отъ една стая въ друга е строго запрѣтено. Кутията трѣбва да остане до края на избора въ същото мѣсто, гдѣто е била поставена, когато гласоподаването се е почнало.

Чл. 99. Вътрѣшната полиция на избирателното събрание принадлежи на прѣседа-

*) Съ печата на общинското управление на три мѣста най-малко.

теля на бюрото. Той бди върху реда и тишината на избора. За тази цѣль, още прѣди самия изборенъ день, ако единъ или нѣколко отъ кандидатитѣ заявятъ, прѣдседателятъ на бюрото поисква непосредствено отъ ближайното военно началство едно отдѣление войска, което, заедно съ полицията, му служи както за запазване реда и правилността на избора въ самото изборно мѣсто, така и за обезпечение избирателната свобода въ района на цѣлата избирателна секция.

Чл. 100. Съ изключение стражаритѣ при в одовѣтъ или прѣградата, никаква въоръжена сила не може да се туря въ двора и задането, гдѣто става изборътъ, или въ съседнитѣ съ него здания и дворнища, освѣнъ по кането на прѣдседателя на бюрото.

Чл. 101. Въ случай на важни смущения или голѣми безредици въ избирателното мѣсто, прѣдседателятъ, слѣдъ като изчерпи безудѣбно всички миролюбиви срдства, за да въдвори реда и тишината, и слѣдъ като вземе мнѣнието на другитѣ членове на бюрото, спира гласоподаването и повиква полицейска или военна помощъ. Надлежитѣ власти, къмъ които се отнася, сж длъжни да изпратятъ исканата помощъ, щомъ като получатъ заявлението на избирателното бюро; което въ всѣки случай трѣбва да бжде писмено.

Чл. 104. Лицата, които не сж записани въ списѣка на общината, която гласува, както и ония, които вече сж гласували не могатъ да влизать въ мѣстото, гдѣто става изборотъ. Ако би такова лице да се намѣри, прѣдседателятъ го поканва да си излѣзе, а въ случай на непокорство или повторно идване, прѣдседателятъ, слѣдъ като състави нѣжния актъ, разпорежда се за изваждането му съ сила отъ избирателното мѣсто.

Чл. 105. Запрѣтено е да се отива на мѣстото на изборитѣ както съ оръжие, тъй и съ каквото и да било оръдие (тоегя, бастуни, боксове и др.).

Чл. 106. Позволява се на избирателитѣ да си раздаватъ и размѣняватъ, вънъ отъ двора или района на избирателното мѣсто, готови бюлетини. Но запрѣтено е подобно раздаване отъ страна на държавнитѣ чиновници.

Чл. 107. Избирателнитѣ събрания не могатъ да се занимаватъ, освѣнъ съ избора, за който сж свикани.

Никой нѣма право да държи рѣчь въ двора или оградата на зданието, гдѣто се провежда изборътъ.

Запрѣтено е какво да е публично разискване.

Чл. 108. Присѣтстваващитѣ кандидати, или тѣхнитѣ застъпници, иматъ право да правятъ на бюрото заявления за нарушение избирателния законъ и въобще за неправилности, които биха се случили при производството на избора. Бюрото е длъжно да се произнесе върху тѣхъ, като мотивира рѣшенята си.

Недоволнитѣ отъ рѣшенята на бюрото могатъ да изложатъ възраженията си по тѣхъ въ дневника на избора или въ особенъ записки, които прѣдаватъ на бюрото.

Чл. 111. Щомъ се свърши гласоподаването, прѣдседателятъ на бюрото назначава

двама грамотни избиратели за провѣрители. Отъ своя страна кандидатитѣ или тѣхнитѣ застъпници иматъ право да присѣтствувать при провѣрването.

Единъ отъ провѣрителитѣ, заедно съ члена на бюрото, който е прибралъ избирателнитѣ карти на гласувалитѣ избиратели (чл. 29), прѣброяватъ внимателно, една по една, прѣдставенитѣ избирателни карти и съобщаватъ на прѣдседателя числото имъ. Едновременно другъ отъ провѣрителитѣ, заедно съ едного отъ членоветѣ на бюрото, прѣброяватъ и събиратъ гласувалитѣ избиратели по списѣка, съобразно направенитѣ въ него отбѣлѣзвания (чл. 93).

Послѣ надлежната провѣрка за двѣтъ получени числа, прѣдседателятъ на бюрото съобщава съ високъ гласъ числото на гласувалитѣ избиратели; ако се окаже нѣкоя разлика въ общото число на гласувалитѣ между избирателнитѣ списѣци отъ една страна и избирателнитѣ карти отъ друга, бюрото я отбѣлѣзва въ дневника на избора; по за основа на прѣброяването, въ всѣки случай служи числото на отбѣлѣзванията за гласувалитѣ избиратели по списѣка.

Чл. 112. Щомъ се установи по тоя способъ общото число на избирателитѣ, които сж гласоподавали, прѣдседателятъ на бюрото отпечатва и отключва избирателната кутия. Намѣренитѣ въ нея пликосе внимателно се прѣброяватъ отъ единъ членъ на бюрото, съ помощта на едного отъ назначенитѣ, споредъ чл. 111, провѣрители — и двамата по назначение отъ прѣдседателя на бюрото, който слѣди и надзирава прѣброяването.

Ако числото на пликосетѣ не е еднакво съ установеното съобразно съ прѣдидещия членъ, общо число да гласоподавателитѣ, бюрото е длъжно да упомене за това въ дневника на избора, като отбѣлѣжи и количеството на разликата.

Чл. 135. Кандидатнитѣ листи за окръжни съвѣтници сж задължителни, но избирателитѣ сж свободни да заличаватъ въ бюлетинитѣ нѣкои кандидати и да ги замѣнятъ съ други. Никой не може да даде съгласие да бжде вписанъ въ двѣ или повече листи.

Кандидатнитѣ листи се съобщаватъ на бюрото прѣди да се захване гласоподаването съ заявление, подписано поне отъ 10 избиратели, и прѣдседателятъ ги обявява при откриване изборното събрание (чл. 84).

Всѣка кандидатна листа носи името на лицето, което е записано най-напрѣдъ въ нейния бюлетинъ.

Всѣка група, която има кандидатна листа, има право да се прѣдставлява при бюрото. За тая цѣль, прѣди да се захване гласуването, групата подава на бюрото заявление, подписано поне отъ 10 грамотни избиратели, въ което указва на единъ грамотенъ застъпникъ, ползующъ се съ същитѣ права, като ония на кандидатитѣ или тѣхнитѣ застъпници при избиране народни прѣдставители (чл. чл. 68 и 108).*)

*) Т. е. да присѣтствувать при избора, за която цѣль се поставя особена маса, на 3 метра далечъ отъ масата на бюрото, и правятъ заявления за нарушение избирателния законъ и за други неправилности.

Чл. 153. Разпорежданятия на чл. чл. 153*) и 156 се отнасят и до общинските избори, обаче, въ тия за членове на селско общинските съвети, ако няма достатъчно грамотни избиратели, заявлението може да съдържа и имена на неграмотни избиратели, подписани, по тяхна устна молба и желание, от някое грамотно лице.

Жребцови станции въ окръга.

Съ протоколно решение отъ 18/I т. год. окръжния съветъ по скотовъдството опредѣли за т. г. слѣдните издържани на окръжни сръдства жребцови станции:

I. Въ Балчикска околия:

- 1) с. Спасове съ 2. а) Арабски; б) Арденски жребецъ;
- 2) с. Теке съ 1 Арабски жребецъ;
- 3) с. Било съ 1 Орлово-риспетъ жребецъ;
- 4) с. Джаф. Ючорманъ 1 Орлово-риспетъ жребецъ.

II. Въ Добричка околия.

- 1) гр. Добричъ съ 3: а) Арабски, б) Орлово-риспетъ и в) Арденъ;
- 2) с. Екисче съ 1 Английски
- 3) с. Армутлия 2 Англо-Арабски или Английски;
- 4) с. Дурбалий 1 Орлово-риспетъ или Арденъ
- 5) с. Гол. Ботево 1 Англо-Арабски или Английски;
- 6) с. Гол. Чамурлий 1 Арабски.

III. Въ Провадийска околия.

- 1) с. Ново Село, съ 1 Английски или Англо-Арабски.
- 2) с. Караджаотъ, съ 1 Арабски.
- 3) с. Ясж Теце, съ 1 Арабски;

IV. Въ Варненска околия:

- 1) с. Татаръ-Махле съ 2; а) Английски б) Орлово-риспетъ;
- 2) с. Николаевка съ 1 Арабски;
- 3) с. Козлуджа съ 1 Английски или Англо-Арабски.

V. Въ Куртъ-Бунарска околия:

- 1) с. Куртъ-Бунаръ съ, 2; а) Англо-Арабски и б) Арабски;
- 2) с. Бей-Бунаръ съ 1 Арабски.

Освѣтъ тия за общо ползуване станции, отпуснати съ по единъ жребецъ за частно ползуване съгласно закона за коневъдството и на слѣдните земледѣлци коневъдци: П. Калинковъ въ с. Япладжа, Бр. Холевичъ въ с. Царь-Борисъ, Др. Калинковъ въ с. Емпрлеръ, Георги Карамфиловъ въ с. Кая Бейкой и на Хр. Митишевъ въ с. Раковски за частно и общо ползуване, всички отъ Балчик. околия, на наследниците на Н. Хр. Ючормански въ с. Яп-

ладжа и на Братя Киселкови въ с. Кюпелеръ Добричка околия.

Въ смѣното заседание съветъ опредѣли комисиитѣ, които ще уредятъ станциитѣ като наематъ оборъ, купятъ нужния фуражъ и пр. Поради голѣмото значение и полза за подобрене на коневъдството ни, което принадлежатъ тия станции, длъжностъ е на респективнитѣ общ. управления и населението да дадѣтъ нужното съдѣйствие на казанитѣ комисиитѣ.

По закона за допитване до народа по общински работи.

Закона за допитване до народа е единъ законъ, който най-добъръ обсега автономността на общинитѣ. Той дава широкъ просторъ на волята, умътъ и инициативата на народа въ управлението на общината, особено въ областта на най-сжщественитѣ нейни задачи, въ областта именно на нейната стопанско-културна дѣйностъ. Цѣлитѣ, обаче, които могатъ да бждатъ прѣслѣдвани съ единъ законъ, се постигатъ до толкова, до колкото умѣло става неговото прилагане. Лошото и неумѣло прилагане и на най-добрия законъ, може да даде печални резултати. Това е особно важно за закона за допитването до народа, защото съ неговото лошо и неумѣло прилагане може, до голѣма степенъ, да се компрометира демократичния принципъ въ управлението на общинитѣ.

До сега се забѣлжаватъ слѣдните грѣшки по прилагането на тоя законъ: 1) Много села които искатъ да се отцѣпватъ отъ един общини съ цѣль да се присѣдинятъ къмъ други такива, или да образуватъ нови, непосредстватъ съгласно заб. 1 и 2 на чл. 2 отъ закона. Тѣ подаватъ заявления съ подписи отъ жителитѣ на съответнитѣ села, направо въ Постояната Комисия и искатъ окр. съветъ да вземе решение по прѣдложеното отцѣпване. Такива решения винаги биватъ повръщани, за да се извърши допитването, съгласно закона. Съ това повръщане се губи доста много време, и внасянето въ окр. съветъ и разглеждането на подобни прѣдложения закѣсняватъ, тѣ губятъ въ голѣма степенъ своето значение и отъ друга страна закона се компрометира. За да не се случватъ другъ пътъ подобни бавения въ разглеждането на такива прѣдложения, трѣбва да се спазва слѣдното: Когато има да се правятъ прѣдложения по въпроси, за които се говори въ чл. 2 отъ закона, *винаги* общинския съветъ трѣбва да се пропзнася прѣдварително съ специално за случая решение, което бива подлагано на допитване до народа. Примѣръ: селото А иска да се отцѣпи отъ общината Б и да образува самостоятелна община. Понеже инициативата за подобно решение изхожда не отъ общинския съветъ, а отъ жителитѣ на заинтересованото село, то 30% отъ избирателитѣ на послѣдното, трѣбва да направятъ прѣдложение прѣдъ общинския кметъ, щото общ. съветъ да се занимае съ въпроса. Въ течение на 15 дни

*) Споредъ тоя членъ всѣка група, която има своя кандидатна листа, има право да се прѣдставлява прѣдъ избирателното бюро, като подаде на бюрото единъ членъ по-рано заявление, подписано най-малко отъ 10 избиратели, съ което указва кого опредѣля за свой застъпникъ. Застъпникитѣ седятъ при особена маса, 3 метра далечъ отъ масата на бюрото, и иматъ право да правятъ заявления за нарушение изборнитѣ законъ и за други неправилности.

отъ направянето на подобно предложение, кмета свиква съвѣта, и послѣдния взема рѣшеніе по въпроса. Това рѣшеніе се подлага на допитване до народа ако 10% отъ избирателитѣ на съответното село пожелаятъ това, слѣдъ разгласяването му. Тукъ трѣбва да се отбѣлѣжи, че е необходимо общинскитѣ управления да се снабдятъ съ специални книги, за всѣко село по отдѣлно, които книги да служатъ за да се внасятъ въ тѣхъ предложенията по въпроси, съ които избирателитѣ на респективнитѣ села искатъ да се занимае общинския съвѣтъ. Тия книги ще се пазятъ въ общинското управление и, когато избирателитѣ на нѣкое село пожелаятъ да предложатъ на общинския съвѣтъ да се занимае съ нѣкой въпросъ (чл. 2 отъ закона), предложението ще бѣде написано въ книгата и послѣдната ще се прѣдаде на респективния кметски намѣстникъ, който въ самото село ще я прѣдостави на избирателитѣ за подписване предложението. Слѣдъ подписване на предложението, книгата веднага се връща на общинското управление. Въ сѣщата книга, по сѣщия начинъ, избирателитѣ се подписватъ въ сѣрка прѣдвиденъ въ чл. 3 отъ закона, когато пожелаятъ по извѣстно рѣшеніе на общинския съвѣтъ (чл. 2 отъ сѣщия законъ), да стане допитване до народа.

2. При прилагането на този законъ до сега се забѣлѣзва да се прави едно твърдѣ сѣществено опущение. По даденъ въпросъ общинския съвѣтъ взема извѣстро рѣшеніе, което подлежи на допитване до народа. Съгласно чл. 3 отъ сѣщия законъ, съвѣта изпълномощава общинския кметъ да разгласи рѣшеніе и извърши всички формалности, които обуславятъ и прѣдпоставятъ допитването. Тия формалности сѣ твърдѣ сѣществени. Отъ тѣхното добросѣвѣстно и наврѣменно изпълнение, отъ страна на кмета, до голѣма степенъ зависи дали да стане допитването или да не стане. Поради това, нужно е да се проконтролира, дали общинския кметъ е изпълнилъ задълженията си, т. е., дали е далъ широко разгласяване на взетото отъ общинския съвѣтъ рѣшеніе. Това проконтролиране трѣбва да се извърши въ второ заседание отъ общинския съвѣтъ, съ специаленъ протоколъ. Този протоколъ ще придружава първото рѣшеніе на общинския съвѣтъ, когато то се изпраща за одобрение или за свѣденіе на респективнитѣ по-горни учрѣждения. Подобна провѣрка общинския съвѣтъ ще прави само тогава, когато не стане допитване до народа.

Допитването трѣбва да се извърши точно съгласно постановленията на чл. чл. 5, 6, 7, 8 и 9 отъ закона, които се привеждатъ по-долу.

Чл. 5. Въ опредѣления день сутринта, часа на 9, кметътъ отваря събранието и слѣдъ като прочете рѣшеніето, поканва събранитѣ да гласуватъ за приемането или отхвърлянето му.

Въ голѣмитѣ градове (чл. 3) кметътъ открива събранието въ една отъ секциитѣ, а за другитѣ изпълномощава своитѣ помощници и

общински съвѣтници, ако помощницитѣ не стипатъ.

Чл. 6. Държане рѣчи въ деня на допитването и въобще разискване за или противъ рѣшеніето не се позволяватъ; но въ други празниченъ день, който прѣдшествова деня на допитването, устройва се публично събрание, дѣто ставатъ таква разисквания. На това събрание кметътъ тегли жребие измежду грамотнитѣ избиратели отъ 25—40 годишна възраст за избране двѣ лица, които заедно съ него ще образуватъ бюро (чл. 7).

Чл. 7. Гласуването се извършва съ бюлетини. Който одобрява рѣшеніето, въ бюлетина пише да, а който го отхвърля—не.

Събираніето, прѣброяването и прочитането бюлетинитѣ става отъ бюро (чл. 6), но и всѣки гласувачъ има право да надзирава и контролира.

Чл. 8. За резултата отъ гласуването се съставя протоколъ, който се подписва отъ бюро и отъ всички желающи присѣтствували въ събраніето. Въ протокола се излага: 1) съдържанието на общинското рѣшеніе; 2) датата и мѣстото на събрание; 3) числото на всички избиратели въ общината и на присѣтствувалитѣ избиратели, и 4) колко души сѣ гласували за и колко противъ.

Бюлетинитѣ се турятъ въ единъ пакетъ и се запечатватъ съ печатитѣ на общината и на избирателитѣ.

Чл. 9. Ако болшинството отъ присѣтствувалитѣ избиратели се е произнесло въ полза на рѣшеніето, протоколътъ на събрание, заедно съ самото рѣшеніе, се праща на надлежната власть за утвърждение, съгласно закона за общинитѣ. Ако ли болшинството се е произнесло противъ рѣшеніето, това послѣдното се счита отменено и не се праща за утвърждение.

Сигурно е, че съ доброто проучване смисъла на тия членове отъ закона и съ отстранение на грѣшкитѣ, посочени по-горѣ, прилагането на закона ще става по-спешно и по-результатно.

ВАРНЕНСКА ОКР. ПОСТ. КОМИСИЯ

Обявление

№ 911

гр. Варна, 8 февруари 1910 г.

Варненската окръжна постоянна комисия обявява, че дари лѣкаръ за Шабленския санитаренъ участѣкъ съ 4800 лв. годишна заплата.

Седалището на участѣка е въ с. Шабла, което се състои отъ около 300 къщи, разположено е близо до морския брѣгъ, има телеграфо-пощенска станция общинска прогимназия, а прѣвъ т. г. ще се построи и шосе отъ гр. Каварна до с. Шабла.

Желающитѣ да се отнесатъ писмено до Варненската окр. постоянна комисия.

Прѣдседателъ: *Д. Шинковъ*
Секр. Бирникъ: *Г. Лоловъ*

Извѣстие.

Общинитѣ сѣ задължаватъ да събиратъ бройветѣ на Варненски Окр. Вѣстникъ и да ги пришиватъ.